

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Журналистика факультеті

Баспасөз және электронды БАҚ кафедрасы

«Коммуникацияны визуалдау» пәні бойынша

ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ

Пәннің коды: **101511**

«Медиакоммуникация»

мамандығы бойынша білім беру бағдарламасы

Оқыту деңгейі: бакалавр

Курс – 3

Семестр – 6

Кредит саны – 5

Алматы, 2025 ж.

Пәннің оқу-әдістемелік кешенін құрастырған әлеуметтік ғылымдар магистрі, аға оқытушы Әшірбаев Б.Т. «**Медиакоммуникациялар**» **білім беру бағдарламасы**» бойынша білім беру бағдарламасының жұмыс оқу жоспары мен пәндер каталогы негізінде жасалды.

Баспасөз және электронды БАҚ кафедрасының отырысында қаралып, ұсынылды

«__» _____ 2025 ж., хаттама № __

Каф.меңгерушісі _____ А.Б.Альжанова

1. ПӘННІҢ ТАҚЫРЫПТЫҚ БАҒДАРЛАМАСЫ

Пәннің мақсаты: студенттердің қоғамдағы қарама-қайшылықтар мен қылмыстарды сауатты талдау дағдыларын дамыту. Зерттеуші журналистиканың түрлері бойынша бұқаралық ақпарат құралдарының теориялық және практикалық деректерін береді. Ақпарат алу әдістері зерттеледі; тергеудің ұйымдастырылуы мен кезеңдері; тергеу мәтіндерін әзірлеудегі ағымдағы үрдістер; «тергеу журналистикасы» және «журналистік тергеу» ұғымдарының арасындағы байланысты ұғындырады.

Пәнді оқытуда күтілетін нәтижелер:

1. Мемлекеттік тілді жетік меңгеруге, ұлтаралық қарым-қатынас тілін, сондай-ақ шет тілдерінің біреуін қолдана білу;
2. Нарықта сұраныс, ұсыныс пен баға арасындағы қарым-қатынасты талдап, ұсыныстар енгізе білу;
3. ҚР газет-журнал шығару жүйесі туралы әлемдік ақпараттық кеңістік, БАҚ-тың ақпараттық саясаты жөнінде және оны жүзеге асырудағы рөлі, қоғамдық пікірдің маңызы мен мәні жайында жетік білу;
4. Нарықтық қарым-қатынастың жаңа трендтерін талдап, жоспарлы экономиканың ерекшеліктерін саралау;
5. Жаңадан қабылданған «Масс-медиа туралы» заңның ерекшеліктерін саралап, құқық журналистика тақырыбында материал жазуға машықтану.

ПӘН БОЙЫНША ОҚЫЛАТЫН НЕГІЗГІ ТАҚЫРЫПТАР:

1-модуль.

Коммуникациялық жобаларды визуалдандыру үшін мақсаттар қою.

Визуал форматтағы көңіл-күй тақтасын (мудборд) жасау.

Студенттердің форматтарды таңдауы – SMM-кейстер.

Медиадағы визуал контенттер.

SMM онлайн құралдармен жұмыс.

Коммуникациялық жобалардың мақсатын анықтау. SMM-кейс.

Визуалдың әртүрлі форматтарын жасау үшін онлайн қызметтерді пайдалану.

2-модуль.

Цифрлық медиадағы коммуникациялық визуалдың ерекшелігі.

Өз ережелерін жасау және талдау.

PR және SMM арасындағы өзара іс-қимылды қалыптастыру қағидалары, визуал жасау.

Визуализацияға арналған қосымшалармен жұмыс.

Коммуникациялық және визуал контент-жоспар құру.

Диджитал кеңістікте tone of voice таңдау тәсілдері.

Креативті тұжырымдама – ережелер, басқару.

Үздік диджитал кейстерді талдау.

ҰСЫНЫЛАТЫН ДЕРЕКТЕР ТІЗІМІ:

Әдебиеттер

Негізгі:

- Грабельников А.А., Гегелова Н.С. Экранная коммуникация и визуализация журналистики: история и современность. - Москва|Берлин, изд. Директ-Медиа, 2021.
- Эдвардс Марк/Бокарева Н. Визуальные коммуникации. Как убедить с помощью образования. – Москва, 2019.
- Композиция и дизайн в создании мультимедийного: учебное пособие / Н.В. Бессонова (2016), гл.1,2,3.

Читайте

- Стив Круг Веб-дизайн. Или не заставляйте меня думать (2008), гл.5. [Читайте](#)
- Контент-маркетинг. Новые методы привлечения клиентов в эпоху Интернета / Майкл Стелзнер (2012), гл.1. [Читайте](#)
- Гармония цвета. Естественные цвета. Марта Гилл (2006).
- Новая типографика. Руководство для современного дизайнера (2012).
- Взрывной подкаст. Как создать успешный проект от идеи до первого миллиона. Кристен Майнцер (2020).
- Джон Моуат Видеомаркетинг. Стратегия, контент, производство. (2019).
- Располова С., Саблина Т. Подкастинг учебное пособие для вузов. (2018).

- Лаура Райс Визуальный молоток. (2014).

Қосымша:

Интернет-ресурстар

- <http://elibrary.kaznu.kz/ru>
- MOOC/видеодәрістер және т.б.
- Блог агентства комплексного интернет-маркетинга <https://texterra.ru/blog/videomarketing/>
- Information Aesthetics <http://infosthetics.com/>
- Ресурс для инфографики The Noun Project <https://infogra.ru/design/20-resursov-kotorye-dolzhen-znat-kazhdij-graficheskij-dizajner>

2. ҚОРЫТЫНДЫ БАҚЫЛАУ ТАПСЫРМАСЫН ОРЫНДАУ БОЙЫНША ӘДІСТЕМЕЛІК НҮСҚАУЛАР: СТАНДАРТТЫ/ЖАЗБАША/OFFLINE

2.1 Емтихан формасы: Стандартты жазбаша offline.

Платформасы: Univer АЖ

2.2 Жазбаша емтиханның мақсаты: пәнді оқу кезінде меңгерілген оқу нәтижелерін, дағдылар мен құзыреттіліктерді көрсету, өз ойларын жазбаша қисынды жеткізу, өз көзқарасын дәлелдей білу.

2.3. Тапсырманы орындаудан күтілетін нәтижелер:

Жазбаша емтиханның бір билетінде оқытылған курс бойынша оқу нәтижелерін анықтайтын және төменде сипатталған критерийлер бойынша бағаланатын 3 сұрақ бар:

1-сұрақ: 1 *критерий*. Теорияны және курс тұжырымдамасын білу. 2 *критерий*. Курстың мазмұнында көрсетілген теориялық ережелерді мысалдармен түсіну және растау.

2-сұрақ: 3 *критерий*. Таңдалған әдістеме мен технологияны жазбаша практикалық тапсырмаларға қолдану. 4 *критерий*. Практикалық тапсырмада берілген негізгі мәселені ашу және шешу.

3-сұрақ: 5 *критерий*. Таңдалған әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және жазбаша сыни талдау. 6 *критерий*. Өз тәжірибесінен алынған нәтиженің негіздемесі.

2.4. Емтихан өткізу рәсімі.

2.4.1. Стандартты жазбаша offline емтихан бекітілген кестеге сәйкес өткізіледі.

2.4.2. Жазбаша offline емтихан басталғанға дейін 15 минут бұрын кезекші оқытушы жеке куәлік бойынша білім алушылардың жеке басын тексеруді жүзеге асырады, білім алушыларды келу парақтарында көрсетілген орындарға отырғызады.

2.4.3. Бөгде адамның жазбаша offline емтиханына келген жағдайда кезекші оқытушы осы Ережелерді бұзу туралы тиісті акт жасайды.

2.4.4. Кешігіп келген білім алушылар емтиханға жіберілмейді.

2.4.5. Емтихан кезінде кезекші оқытушы білім алушылардың бекітілген нұсқаулыққа сәйкес мінез-құлық ережелерін сақтауын бақылауды жүзеге асырады.

2.4.6. Емтиханға бөлінген уақыт аяқталғаннан кейін (2 астрономиялық сағат) кезекші оқытушы:

1) емтихан жұмыстарын жинайды;

2) әр жауап парағында жұмысты жазудың аяқталу белгісін қояды – Х әрпі;

3) деканат маманына шифрлауға келу парақтарымен бірге жауап парақтарын ұсынады.

2.4.7. Деканат маманына шифрлау үшін жұмыстарды ұсыну кідірітілген жағдайда кінәлі адамдарды жауапқа тарта отырып, тиісті акт жасалады.

2.4.8. Емтиханда білім алушыларға өзімен бірге қосалқы ақпаратқа рұқсатсыз қол жеткізу үшін пайдаланылуы мүмкін шпаргалкаларды, ұялы телефондарды, смарт-сағаттарды және басқа да техникалық және өзге де құралдарды алып жүруге және/немесе пайдалануға тыйым салынады. Басқа білім алушылармен және бөгде адамдармен сөйлесуге, жауаптарда ТАӘ және/немесе өзге де сәйкестендіру жазбаларын жазуға тыйым салынады.

2.4.9. Егер білім алушы емтиханға келіп, билет бойынша жауап беруден бас тартса, емтихан тапсыру «F» бағасы ретінде бағаланады.

2.4.10. Дәлелді себеп болмаған жағдайда емтиханға келмеу «F» бағасы ретінде бағаланады.

2.4.11. Білім алушы осы тармақтардың біреуін немесе бірнешеуін бұзған жағдайда емтихан жұмысының күшін жою актісі (бұдан әрі – Акт) толтырылады, пән үшін «F» («қанағаттанарлықсыз») бағасы қойылады.

2.4.12. Емтиханда осы Ережелерді қайталап бұзғаны үшін білім алушы факультет кеңесінің Әдеп жөніндегі қарауына ұсынылады.

2.4.13. Пән бойынша қорытынды баға емтихан өткізілгеннен кейін 1 ай ішінде, білім алушылар қашықтықтан білім беру технологияларын және/немесе емтихандағы мінез-құлық ережелерін қолдана отырып қорытынды бақылау жүргізуге арналған нұсқаулықтарды бұзғаны анықталған жағдайда: шпаргалкаларды, ұялы телефондарды пайдалану, келіссөздер жүргізу және т.б. актіні толтыра отырып, бақылау бейнекамераларынан алынған жазбалар негізінде жойылуы мүмкін. Актінің күшін жою үшін шағымдану және апелляция қабылданбайды.

2.4.14. Емтихандардағы барлық ереже бұзушылықтар білім алушының транскриптіне енгізіледі.

ҚОРЫТЫНДЫ БАҚЫЛАУДЫ КРИТЕРИАЛДЫ БАҒАЛАУ РУБРИКАТОРЫ

Пән: Коммуникацияны визиялдау: 101511

Формасы: Стандартты жазбаша offline.

Платформасы: Univer АЖ

№	Балл Критерий	ДЕСКРИПТОРЛАР				
		«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
		90-100% (30-33 балл)	70-89% (21-29 балл)	50-69% (14-20 балл)	25-49% (8-13 балл)	0-24% (0-7 балл)
1 сұрақ	Курс теориясын және тандалған әдістеме мен технологияны нақты практикалық тапсырмаларға қолдануды біріктіру мүмкіндігі	Оқу тапсырмасын толық орындау, қойылған сұраққа егжей-тегжейлі, дәлелді жауап беру, содан кейін курстың практикалық мәселелерін шешу.	Оқу тапсырмасын жартылай орындау, курстың практикалық мәселелерін толық емес шешумен қойылған сұраққа толық емес, кейде дәлелді жауап беру; курста ғылыми тілдік нормаларды сауатсыз қолдану.	Жауап саяси коммуникация принциптерін ашпайды, олардың саяси PR-ға деген көзқарастарын үстірт дәлелдейді және курстың негізгі көздерін минималды түрде көрсетеді.	Жауап саяси коммуникация принциптерін ашпайды және курстың негізгі көздерін көрсетпейді.	Тапсырманы шешудің қисынсыз әдісі немесе жеткіліксіз ойластырылған жауап жоспары; мәселелерді шешу, жалпы тапсырмаларды орындау қабілетсіздігі; нормадан асатын қателер мен олқылықтарға жол беру.
2 сұрақ	Тандалған әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, алынған нәтижені негіздеу	Ғылыми қағидалар мен қолданбалы әдістеме мен технологияны дәйекті, логикалық және дұрыс негіздеу, сауаттылық, ғылыми тіл нормаларын сақтау, жалпы дұрыс қорытындыға әсер етпейтін материалды баяндаудағы ең аз дәлсіздіктерге жол беріледі.	Тапсырманы орындаудың жақсы жалпы деңгейіне әсер етпейтін тұжырымдамалық материалды пайдаланудағы жеке болмашы дәлсіздіктерге, жалпылаулар мен қорытындылардағы болмашы қателіктерге жол беріледі.	Негізделген ғылыми ережелерді қолдану туралы қорытындылар бұлыңғыр және дәлелсіз болып табылады, сонымен қатар практикалық шешімнің нәтижелерін өндеуде нақты емес стильдік және грамматикалық қателер бар;	Жауап зерттеу журналистикасының ғылыми негіздері туралы кейбір ақпараттың механикалық қайта шығарылуын көрсетеді, бірақ ол жеткіліксіз, өйткені оның елеулі қателері бар.	Тапсырма өрескел қателермен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес, концептуалды материал мен дәлелдеу нашар пайдаланылды.
3 сұрақ	Алған білім мен дағды негізінде тәжірибеге бағытталған тапсырманы орындау	Студент алған білімін іс жүзінде қолдануды көрсетті. Практикаға бағытталған тапсырма мүлтіксіз орындалды: тапсырманың сұрағына жауап дұрыс берілді, оны шешу барысын түсіндіру жан-жақты, дәйекті, сауатты, теориялық негіздемесі бар.	Жауап жақсы деңгейде дайындалды, бірақ саяси PR құралдарын таңдауда болмашы қателіктер жіберілді.	Жауап практикалық мәселені шешпейді, ол саяси PR құралдарын пайдаланудағы айқын кемшіліктермен және қисынсыз нәтижелермен көрсетіледі;	Жауап коммуникациялық жағдайдың дұрыс емес шешімін қамтиды және саяси PR қызметінің бұрмаланған қолданылуын көрсетеді.	Практикалық тапсырмаға жауап жоқ. Қорытынды бақылауды өткізу ережесін бұзу тіркелді.

--	--	--	--	--	--	--

Қорытынды бағалауды есептеу формуласы:

Қорытынды бағалауды есептеу формуласы:

Қорытынды баға (**ҚБ**) = (%1+%2+%3+%4+%5+%6) / **К**, мұндағы % - критерий бойынша тапсырманы орындау деңгейі, **К**-критерийлердің жалпы саны.